

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **BABY DIREKT s.r.o.**, sídlem Modřice, Masarykova 118, zastoupeného Mgr. Ing. Milanem Sochořem, advokátem se sídlem Brno, Divadelní 6, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Praha 2, Štěpánská 15, o přezkoumání rozhodnutí ústředního inspektorátu žalované ze dne 20. 3. 2017, č. j. ČOI 10157/17/O100/3000/17/Hl/Št, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2019, č. j. 62 A 120/2017 – 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí ústředního inspektorátu žalované ze dne 20. 3. 2017, č. j. ČOI 10157/17/O100/3000/17/Hl/Št (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo změněno rozhodnutí České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 22. 12. 2016, č. j. ČOI 161868/16/3000/P/Mach/II, tak, že žalobce naplnil skutkovou podstatu deliktu podle § 19a odst. 3 písm. a) zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o TPV“), tím, že jako dovozce fakturou č. FV1500542 ze dne 15. 1. 2015, adresovanou odběrateli společnosti BENEIO CZ s.r.o. (dále též jen „BENEIO CZ“), uvedl na trh

stanovený výrobek dle nařízení vlády č. 86/2011 Sb., o technických požadavcích na hračky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení č. 86/2011 Sb.“), nevyhovující veškerým právním předpisům, a to konkrétně jeden druh výrobku – Koloběžka Smart Trike SCOOTER, EAN 4897025790384 (dále též „koloběžka STS“), ke kterému nebyla vyhotovena technická dokumentace podle § 18 nařízení č. 86/2011 Sb., nebyl u něj proveden příslušný postup posouzení shody podle § 16 citovaného nařízení a dále dle protokolu o zkoušce č. P134233, dokument DE/40, ze dne 13. 5. 2015, vydaného zkušební laboratoří LNE ve Francii (dále též „protokol o zkoušce ze dne 13. 5. 2015“), výrobek nesplňuje zvláštní požadavky na bezpečnost dle § 9 odst. 1 v návaznosti na přílohu č. 2 nařízení č. 86/2011 Sb., konkrétně body I. 1. a 2. uvedené přílohy; tím nebyly naplněny požadavky § 13 odst. 1 a 2 zákona o TPV. Podle správních orgánů žalobce současně naplnil skutkovou podstatu deliktu podle § 19a odst. 3 písm. b) zákona o TPV tím, že jako dovozce fakturou č. FV1500542 ze dne 15. 1. 2015 (dále též jen „faktura ze dne 15. 1. 2015“), adresovanou odběrateli BENEIO CZ, uvedl na trh stanovený výrobek dle nařízení č. 86/2011 Sb., a to konkrétně jeden druh výrobku – Koloběžka Smart Trike SCOOTER, EAN 4897025790384, který byl neoprávněně opatřen označením CE. Za uvedené přestupky byla žalobci uložena úhrnná pokuta ve výši 20.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč. Krajský soud žalobu rozsudkem ze dne 31. 1. 2019, č. j. 62 A 120/2017 – 31 (dále jen „napadený rozsudek“), zamítl.

[2] Podstata žalobní argumentace spočívala v tvrzení, že se žalovaná nevypořádala se skutečností, že kontrolovaný výrobek byl poprvé uveden na trh EU nejpozději dne 26. 5. 2009, eventuelně dne 2. 11. 2010. Pokud by tak učinila, musela by dle názoru žalobce řízení zastavit pro zánik odpovědnosti v důsledku plynutí času, neboť v době prvního uvedení na trh dovozce (žalobce) splnil veškeré povinnosti kladené na něj co do zajištění posouzení bezpečnosti výrobku, tak aby mohl nést označení CE. Žalovaná se měla dopustit nerespektování hmotného práva, respektive přiznání zpětné účinnosti celé řadě právních předpisů.

[3] S ohledem na řečené označil krajský soud za spornou otázku okamžik uvedení výrobku – koloběžky STS – na trh. Dle názoru žalobce mělo jít o datum 26. 5. 2009, případně 2. 11. 2010, kdy poprvé tento typ výrobku v rámci EU úplatně předal k distribuci – podle faktury č. FV0604791 ze dne 26. 5. 2009, respektive faktury č. FV1009099 ze dne 2. 11. 2010 (dále též jen „faktura ze dne 26. 5. 2009“ a „faktura ze dne 2. 11. 2010“) prodal jinému subjektu. Žalovaná naopak prosazovala názor, že uvedení na trh platí vždy pro konkrétní kus, k čemuž odkazovala na sdělení Komise „Modrá příručka“ k provádění pravidel EU pro výrobky 2016 (2016/C 272/01); dále jen „Modrá příručka“. Krajský soud k zodpovězení předmětné otázky nejprve odkázal na vymezení pojmu „*uvedení výrobku na trh*“ obsažené v § 2 písm. b) zákona o TPV. V souvislosti s ním zdůraznil, že z § 2 písm. a) téhož zákona vyplývá, že pojmem „*výrobek*“ se rozumí konkrétní kus zboží, nikoli typ či model výrobku. Poznamenal proto, že pojem „*uvedení výrobku na trh*“ je nutné vykládat jako první dodání výrobku ve smyslu jednoho konkrétního kusu na trh v rámci obchodní činnosti výrobce nebo dovozce, nikoli typu výrobku. Dodáním výrobku je potom nutné rozumět další dispozice s konkrétním výrobkem, který byl již výrobcem nebo dovozcem na trh uveden, v rámci dodavatelského řetězce, přičemž tyto následné dispozice již posouzení technických požadavků výrobku nepodléhají. Výklad předmětných pojmů,

pokračování

kterého se dovolává žalobce, by dle názoru krajského soudu byl v rozporu s účelem zákona o TPV, zejména s jeho § 1 odst. 1 písm. a).

[4] Na uvedeném základě krajský soud shledal, že konkrétní výrobek byl v souladu s fakturou č. FV1500542 uveden na trh dne 15. 1. 2015, bez ohledu na dřívější uvedení výrobků stejného typu na trh žalobcem, kterému proto nepřisvědčil ohledně zániku jeho odpovědnost podle § 19b odst. 3 zákona o TPV, respektive dle § 8 odst. 3 zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecné bezpečnosti výrobků“), neboť řízení o deliktu bylo zahájeno před uplynutím prekluzivní lhůty pro její zánik. Pro úplnost krajský soud podotkl, že na posouzení zániku odpovědnosti žalobce nic nemění ani to, že dne 1. 7. 2017 nabytí účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nový přestupkový zákon“), a to s ohledem na § 112 odst. 2 tohoto zákona.

[5] Jako nedůvodnou označil krajský soud též žalobní námitku aplikace předpisů, které neměly být v době uvedení výrobku na trh účinné, neboť vycházela z přesvědčení žalobce o uvedení předmětného výrobku na trh v roce 2009, případně 2010. S ohledem na uvedení výrobku na trh dne 15. 1. 2015 však žalovaná aplikovala v dané době účinné předpisy. Konečně, ve vztahu k přechodnému ustanovení § 25 odst. 1 nařízení vlády č. 86/2011 Sb., kterého se žalobce dovolával, krajský soud poznamenal, že toto jeho výklad nijak nepodporuje, neboť dopadá na situace, kdy výrobek byl v souladu s platnými právními předpisy uveden na trh a následně před jeho dodáním koncovému spotřebiteli, tj. v rámci dodavatelského řetězce, došlo ke změně právní úpravy. Změna právní úpravy, zde v podobě nařízení vlády č. 86/2011 Sb., tak nemá dle krajského soudu vliv na výrobky, které byly na trh uvedeny v souladu s právními předpisy před nabytím účinnosti citovaného nařízení a nacházejí se v dodavatelském řetězci, což však není případ žalobce. V souhrnu uvedených závěrů proto krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodů obsažených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v níž zásadně zopakoval již dříve uplatněné námitky. Poznamenal přitom, že současně podal kasační stížnost v obdobné věci, a to proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2019, č. j. 62 A 70/2017 – 38. V nyní projednávaném případě krajskému soudu nejprve vytkl nesprávný výklad pojmu „*uvedení na trh*“. S použitím zmíněného pojmu a jeho odlišením od „*dodání/dodávání na trh*“ se dle stěžovatele soud nevypořádal, neboť se „*zaměřil obecně na termín ‚výrobek‘ dle ust. § 2 písm. a) [zákon o ZVT] a tímto se pokusil odůvodnit své rozhodnutí*“ (bod 9 napadeného rozsudku). Termín „*výrobek*“ však sporným není, předmětná koloběžka jím je, a tedy odkaz na § 2 písm. a) téhož zákona považuje stěžovatel za zcela nepatřičný. Krajský soud dle jeho názoru pominul, že § 2 písm. b) zákona o TPV definuje pojem „*uvedení výrobku na trh*“, jímž explicitně míní první dodání výrobku na trh, nikoliv však každého jednotlivého kusu, nýbrž první dodání typu či druhu výrobku. Při výkladu zastávaném krajským soudem by byla zcela bez významu poslední věta písmene b) citovaného ustanovení, která zmocňuje vládu, aby v případě nezbytnosti nařízením blíže vymezila pojem „*uvedení na trh*“ pro výrobky, na které se tento technický předpis vztahuje. Na podporu svého výkladu předmětného pojmu odkázal stěžovatel na vybraná ustanovení

evropský předpisů, jmenovitě na čl. 2 odst. 1, 2, 5 a 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93 (dále jen „nařízení ES č. 765/2008“), a dále na čl. 5 odst. 3, stejně jako na čl. 8 odst. 1 písm. a), b), e) a f) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/95/ES o obecné bezpečnosti výrobků (dále jen „směrnice č. 2001/95/ES“). Z české právní úpravy odkázal stěžovatel podpůrně na znění § 2 odst. 1 písm. d) a § 24 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“). Zopakoval, že výslovně termín „*uvedení na trh*“ definuje § 2 písm. b) zákona o TPV.

[7] Stěžovatel dále poznamenal, že v době uvedení výrobku na trh v roce 2009 a 2010 bylo účinné nařízení vlády č. 19/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na hračky, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „nařízení č. 19/2003 Sb.“). Rovněž zdůraznil, že měl k dispozici odborné posouzení – technickou zprávu ze dne 26. 10. 2010, týkající se daného výrobku, kterou výrobce předložil ještě přede dnem 2. 11. 2010, kdy byl výrobek dodán do oběhu. Posouzení provedla autorizovaná a notifikovaná osoba Bureau Veritas, která působí celosvětově. Podle tohoto odborného posouzení, které stěžovatele předložil během správního řízení, splňoval výrobek veškeré požadavky platných norem, tedy i § 2-4 nařízení č. 19/2003 Sb., a mohl proto být uveden na trh, stejně jako označen značkou CE. Stěžovatel doplnil, že kontrolovaný výrobek, který je předmětem správního rozhodnutí, pocházel ze zmíněné dodávky z roku 2010. Za jediné své pochybení považuje stěžovatel to, že nedohledal odborné posouzení vztahující se k prvnímu uvedení výrobku na trh, tj. dne 26. 5. 2009 dle faktury č. FV0904791, za což však nebyl sankcionován.

[8] Vedle § 2 písm. b) zákona o TPV poukázal stěžovatel též na ustanovení § 12 odst. 3 písm. b) téhož zákona, které má rovněž dokládat význam termínu „*uvedení na trh*“ v souvislosti s podmínkami, které musí výrobce nebo dovozce splnit před tím, než výrobek uvede na trh. Pokud by je nesplnil, nebo uvedl výrobek, který autorizovaná osoba posoudila jako nebezpečný, hrozila by mu velmi významná sankce dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o obecné bezpečnosti výrobků s horní hranicí 50 mil. Kč. Takto vysoko stanovená horní hranice má právě odradit všechny subjekty, které by hodlaly uvést na trh výrobek, který je nebezpečný, nebo u něhož by před uvedením na trh nebyly splněny podmínky pro tento krok, stejně jako v případě deliktu podle § 19a odst. 3 písm. a) a b) zákona o TPV. Stěžovatel závěrem prvního okruhu kasačních námitek připomněl, že jím odkazované předpisy EU se staly dnem vstupu do Evropské unie pro ČR přímo závaznými.

[9] V návaznosti na první část kasační stížnosti stěžovatel doplnil, že kladla-li mu žalovaná zároveň za vinu spáchání deliktu podle § 19a odst. 3 písm. a) a b) zákona o TPV, potom si „*vzájemně protiřečí*“. Zdůraznil, že k oprávněnosti použití značky CE byl doložen atest výrobku – technická zpráva Bureau Veritas. Výrobek byl tedy označen a takto uveden na trh v souladu s § 13 odst. 1 a 2 v návaznosti na § 12 odst. 3 písm. b) téhož zákona. Splnění požadavku dle § 12 odst. 1 písm. b) zákona o TPV pak dokládá dle názoru stěžovatele právě odborné posouzení jmenované společnosti, přičemž toto nevzal krajský soud v úvahu, což zakládá kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., k jehož odůvodnění stěžovatel následně přistoupil. Před tím však zdůraznil, že v důsledku svého

pokračování

nesprávného právního názoru se krajský soud nezabýval argumenty, které stěžovatel uvedl ve své replice k vyjádření žalované vůči žalobě.

[10] Z hlediska stížností námitky dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatel navázal na svou argumentaci ohledně údajně nesprávné interpretace pojmu „*uvedení na trh*“ ze strany žalované a krajského soudu, když těmto vytkl, že v jejím důsledku se nezabývaly předloženým odborným posouzením od společnosti Bureau Veritas. Krajský soud tak měl řízení zatížit vadou, neboť skutkové zjištění správního orgánu bylo rozporné s důkazem, který dokládal opak. Jestliže potom správní orgány použily ve svých rozhodnutích kvalifikaci dle § 19a odst. 3 písm. a) zákona o TPV, šlo podle stěžovatele o kvalifikaci nesprávnou, neboť shodu výrobku s platnými normami doložil právě odborným posouzením, pročez mohl být výrobek označen značkou CE. Posouzení výrobku autorizovanou a notifikovanou osobou musí být pro oprávněné využití této značky zcela dostačující. Odpovědnost za výsledek posouzení potom leží právě na této osobě, tj. v daném případě Bureau Veritas. Nad uvedené stěžovatel zdůraznil, že § 19a citovaného zákona v roce 2009, kdy byl výrobek uveden na trh, neplatil. Jestliže krajský soud tuto kvalifikaci akceptoval, dopustil se nesprávného právního posouzení, které spadá pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Opomenutí odborného posouzení výrobku společností Bureau Veritas stěžovatel namítl rovněž ve vztahu k jemu vytýkanému spáchání deliktu dle § 19a odst. 3 písm. b) zákona o TPV.

[11] Stěžovatel ve své kasační stížnosti dále uvedl, že nezpochybňuje, že příslušné kontrolní orgány disponují oprávněním provádět kontrolu a přijímat opatření v případě zjištění závad kdykoliv během prodeje a nabízení výrobků spotřebitelům. Takové „*absurdity*“, jakou zmínil krajský soud v bodě 9 napadeného rozsudku, se proto nikdy nedovolával. Závěrem stěžovatel zdůraznil, že správná interpretace pojmu „*uvedení na trh*“ má význam i z hlediska zániku odpovědnosti dle § 8 odst. 3 zákona o obecné bezpečnosti výrobků, stejně jako § 20 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý přestupkový zákon“), jestliže byl předmětný výrobek uveden na trhu ČR poprvé v roce 2009 a následně 2010. Vzhledem ke zmíněnému roku nelze dle stěžovatele v dané věci použít ani nařízení č. 86/2011 Sb., neboť platným bylo nařízení č. 19/2003 Sb. Navrhl proto zrušit jak napadený rozsudek, tak předcházející správní rozhodnutí, neboť již v době rozhodování správního orgánu zanikla jeho odpovědnost za případný správní delikt.

[12] Žalovaná se k podané kasační stížnosti vyjádřila přípisem ze dne 19. 3. 2019. V něm k argumentaci stěžovatele nejprve odkázala na napadené rozhodnutí a své vyjádření k žalobě, kde se obdobnými námitkami již zabývala. Z hlediska pojmu „*uvedení na trh*“ poznamenala, že byl vyložen správně, přičemž ve vztahu k § 2 písm. b) zákona o TPV, obsahujícímu jeho definici, doplnila, že výrobkem se zde rozumí jeden kus, nikoli typ či druh výrobku, což dokládá vymezení výrobku dle písmene a) téhož ustanovení. Zmíněné dle žalované plyne rovněž ze str. 18 Modré příručky. Výklad pojmu, který zastává ve shodě s krajským soudem, tak podle ní odpovídá výkladu termínu „*uvedení na trh*“ ve smyslu evropského práva. Pojem „*dodání na trh*“ vysvětluje § 2 písm. b) zákona o TPV, přičemž uvedením na trh je první dodání výrobku na trh v rámci obchodní činnosti.

[13] V rámci svého vyjádření žalovaná dále poznamenala, že k uvedení nyní posuzovaného výrobku na trh došlo dne 15. 1. 2015 na základě faktury č. FV1500542. Právní úprava účinná k tomuto dni je proto rozhodná z hlediska posouzení, zda výrobek vyhovoval stanoveným požadavkům. Zdůraznila, že k předmětnému výrobku nebyla vyhotovena technická dokumentace a nebylo provedeno posouzení shody, jež by odpovídaly zmíněným způsobem určené právní úpravě. Použití označení CE proto bylo neoprávněné. Ke stěžovatelem předložené „*Technical Report*“ ze dne 26. 10. 2010, č. (5210)257-0487 (dále též „technická zpráva ze dne 26. 10. 2010“), žalovaná poznamenala, že norma, ze které dokument vycházel, byla změněna, přičemž došlo i k vydání nového nařízení vlády vztahujícímu se k požadavkům na hračky. Stěžovatel potom nedoložil, že by u výrobku bylo provedeno posouzení shody dle právní úpravy účinné v době uvedení výrobku na trh, tj. ke dni 15. 1. 2015. Doplnila, že dle protokolu o zkoušce ze dne 13. 5. 2015 nesplňovala posuzovaná hračka zvláštní požadavky na bezpečnost ve smyslu § 9 odst. 1 v návaznosti na přílohu č. 2 nařízení č. 86/2011 Sb., konkrétně body I. 1. a 2. této přílohy.

[14] Žalovaná dále konstatovala, že k zániku odpovědnosti nedošlo, neboť datem spáchání deliktu je den 15. 1. 2015, nikoli období let 2009 a 2010, jak mylně uvádí stěžovatel. K jím zastávanému výkladu uvedla, že by nemohl vést k účinné ochraně před výrobky, které neodpovídají stanoveným požadavkům. Žalovaná vyjádřila přesvědčení, že věc byla posouzena správně, porušení povinností stěžovatelem bylo jednoznačně prokázáno a napadené rozhodnutí je řádně odůvodněno. Krajský soud pak vypořádal veškeré námitky a jeho rozsudek je zákonný a plně přezkoumatelný. V souhrnu uvedeného navrhl zamítnout kasační stížnost pro její nedůvodnost.

[15] Stěžovatel přípisem ze dne 16. 4. 2019 k vyjádření žalované poznamenal, že též správní orgán I. stupně ve svém původním rozhodnutí ze dne 22. 3. 2016, č. j. ČOI 34936/16/3000/P/Mach, dospěl k závěru, že posuzovaný výrobek byl uveden na trh již 9. 4. 2009. Po jeho zrušení žalovanou se však v dalším řízení již řídil jejím názorem, který je postaven na argumentaci vycházející z Modré příručky. Stěžovatel zdůraznil, že sama příručka však ve svém úvodu upozorňuje, že je čistě orientačním dokumentem, a že právní sílu má pouze samotný harmonizační akt Unie. Proto stěžovatel ve své kasační stížnosti odkazoval na některá nařízení a směrnice EU zahrnující mj. definice pojmu „*uvedení na trh*“ oproti „*dodání nebo dodávání na trh*“. Ke zmíněnému výčtu předpisů doplnil stěžovatel v rámci své repliky odkaz jednak na čl. 3 odst. 1 a 2, čl. 18, čl. 19 nebo čl. 53 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/48/ES, o bezpečnosti hraček (dále jen „směrnice 2009/48/ES“). Dále odkázal na přílohu I, kapitolu R1, čl. R1, body 1. a 2. rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 768/2008/ES, o společném rámci pro uvádění výrobků na trh a o zrušení rozhodnutí Rady 93/465/EHS (dále jen „rozhodnutí č. 768/2008/ES“), stejně jako i na větu druhou bodu 2 preambule citovaného rozhodnutí.

[16] Stěžovatel taktéž namítl, že přijetí závěru žalované a krajského soudu, že se „*uvedení na trh*“ vztahuje na každý jednotlivý kus výrobku, by fakticky znamenalo, že u každého kontrolními orgány zachyceného výrobku, který by byl vadný či neodpovídající požadavkům norem nebo právních předpisů, by hrozila sankce až 50 mil. Kč. To však dle stěžovatele jistě nebylo záměrem zákonodárce a smyslem dané sankce. Sankce dle § 19a odst. 3 zákona o TPV, stejně jako dle § 8 zákona o obecné bezpečnosti výrobků, má za cíl

pokračování

postihnout subjekty, které by nedodržely podmínky, které je nutné splnit před prvním uvedením výrobku na trh a nikoliv u každého dalšího výrobku, který byl dodáván na trh poté, co byly splněny všechny podmínky při prvním uvedení výrobku na trh. V takovém případě by totiž bylo za účelem vyhnutí se likvidační sankci třeba každý jednotlivý kus výrobku před dodáním na trh podrobit testům, které jsou vyžadovány u výrobku před jeho prvním uvedením na trh, což je fakticky nemožné. Stěžovatel zdůraznil, že nelze žalované, respektive krajskému soudu přisvědčit ani v tom, že by orgány dozoru pozbyly účinnou možnost ochrany před výrobky neodpovídajícími stanoveným požadavkům, neboť mají různé možnosti jak postupovat, a to nejen uložením pokuty, ale zejména zákazu expedice, distribuce, či dalšího nabízení výrobku, případně mohou uložit stažení výrobků z trhu atd. Podle názoru stěžovatele po něm nelze ani spravedlivě požadovat, aby při každé změně předpisu znovu nechával testovat výrobek, jako by se jednalo o jeho první uvedení na trh, nedoznal-li žádné změny a byl tedy ve stejném provedení, ve kterém byl poprvé uveden na trh v roce 2009. Zdůraznil, že doložil atest akreditované laboratoře z roku 2010. Úvahy žalované jdou dle jeho mínění i proti smyslu zákona a tato protiprávně uplatňuje retroaktivitu norem, které byly přijaty později.

[17] Závěrem svého přípisu odkázal stěžovatel na svou repliku k vyjádření žalované vůči jeho žalobě, v níž krajskému soudu navrhl zodpovězení několika jím formulovaných otázek. Krajský soud se však jeho argumenty vůbec nezabýval, což stěžovatel považuje za nešťastný až chybný postup. Podle jeho názoru se měl krajský soud „*k předloženým otázkám alespoň zmínit o svém názoru, a to i za situace, pokud by je nechtěl v rozsudku řešit*“.

[18] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných stížnostních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[19] Zdejší soud považuje ve shodě s krajským soudem za klíčové určení okamžiku, kdy došlo k uvedení posuzovaného výrobku na trh. K zodpovězení této otázky je třeba nejprve vyložit samotný pojem „*uvedení výrobku na trh*“, přičemž právě jeho interpretace je mezi stranami sporná. Jak přitom naznačil ve své kasační stížnosti sám stěžovatel, Nejvyšší správní soud se danou problematikou zabýval v jiném řízení o kasační stížnosti vedeném mezi totožnými účastníky, a to pod sp. zn. 2. As 59/2019, v němž již rozhodl rozsudkem ze dne 26. 2. 2020, č. j. 2 As 59/2019 – 29 (srov. část IV./A rozsudku; všechna rozhodnutí dostupná na www.nssoud.cz). Zdejší soud v nyní projednávané věci neshledal důvody, pro které by bylo nutné se od jím dříve vyslovených závěrů vztahujícím se k interpretaci předmětného pojmu odchýlit.

[20] Rozebíraný pojem „*uvedení na trh*“ vymezuje, jak poukázala již žalovaná a shodně i krajský soud, ustanovení § 2 písm. b) zákona o TPV, dle něhož se za ně považuje „*první dodání výrobku na trh v rámci obchodní činnosti, kterým se rozumí předání nebo nabídnutí k předání výrobku nebo převod vlastnického práva k výrobku za účelem distribuce, používání nebo spotřeby na trhu Evropské unie, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Za uvedené na trh se považují i výrobky vyrobené nebo dovezené pro provozní potřeby při vlastním podnikání výrobců nebo dovozců a výrobky poskytnuté k opakovanému použití, je-li u nich před opakovaným použitím posuzována shoda s právními předpisy, pokud to stanoví nařízení*“.

vlády. Je-li to nezbytné, vláda nařízením blíže vymezí pojem uvedení na trh pro výrobky, na které se tento technický předpis vztahuje“ (důraz přidán).

[21] Pro účely projednávané věci poukazuje soud na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, č. j. 1 As 20/2007 – 57, nebo rozsudku ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 – 98, dle nichž „*uvedením výrobku na trh se i nadále považuje především okamžik, kdy došlo k prvnímu přechodu výrobku z fáze výroby nebo dovozu do fáze distribuce.*“ O takový případ se jedná i nyní. Stěžovatel netvrdil, že by byl výrobcem výrobku, byl pouze jeho dovozce, a to od výrobce z Číny (viz vyúčtování společnosti Geis CZ s. r. o. ze dne 9. 10. 2010, respektive faktura ze dne 9. 4. 2009, č. STL20287), přičemž tento výrobek dovážel v rámci svojí podnikatelské činnosti a dále jej distribuoval do prodejní sítě. To vyplývá z faktury ze dne 15. 1. 2015 pro společnost BENEÓ CZ. Nebylo tedy sporu o tom, že stěžovatel jako dovozce uvedl výrobek na trh tím, že jej předal k distribuci. Ze spisu se potom nepodává žádný důkaz o dřívějším uvedení výrobku, ve smyslu jeho *konkrétního kusu*, na trh před datem 15. 1. 2015.

[22] Namítá-li stěžovatel, že z hlediska pojmu „*uvedení na trh*“ je podstatné první dodání *typu* či *druhu* výrobku, nikoliv každého jednotlivého kusu výrobku, nejde o důvodnou námitku. Nejvyšší správní soud podotýká, že i v souladu s odbornou literaturou se uvedená povinnost – uvádět na trh bezpečné výrobky – vztahuje na každý jednotlivý výrobek, nikoli typ výrobku, bez ohledu na to, zda je vyroben jako samostatná jednotka nebo součást série (Klabusayová, N.: Zákon o obecné bezpečnosti výrobků. Zákon o technických požadavcích na výrobky. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2016, s. 57). Smyslem právní úpravy je zajistit vysokou míru ochrany spotřebitele, v tomto případě dětí, před výrobky nesplňujícími bezpečnostní kritéria. To znamená, že tato kritéria musí splňovat *každý konkrétní výrobek*, nikoli pouze jeho typ. Pokud by měla být akceptována interpretace stěžovatele, pak by uvedení na trh (nikoli ovšem k distribuci) výrobku nesplňujícího bezpečnostní kritéria, byla-li by tato skutečnost zjištěna po uplynutí prekluzivní lhůty, zcela znemožňovala preventivní postih závažného chování veřejnoprávní cestou a byla by umožněna pouze sankce cestou soukromého práva postihující však již následně nastalou újmu (dříve podle zákona č. 59/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku, nyní podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Takový závěr je však absurdní.

[23] Vztažení pojmu „*uvedení na trh*“ k výrobku, jakožto jednotlivému jeho kusu, současně konvenuje pojetí daného termínu ve smyslu str. 20 žalovanou zmíněné Modré příručky. Namítá-li proti tomu stěžovatel, že tato je pouze orientačním dokumentem, přičemž právní sílu má toliko samotný harmonizační akt, nejde o skutečnost, která by na správnosti závěrů žalované a krajského soudu něčeho měnila. Oba totiž shodně na str. 4 napadeného rozhodnutí, respektive str. 3 napadeného rozsudku, vyšly z definice, které se dovolává i sám stěžovatel, a jež je obsažena v § 2 písm. b) zákona o TPV. Teprve ve vztahu k ní žalovaná poukázala na Modrou příručku, tj. použila ji jako určitý „*doplňkový*“ argument, případně jako „*interpretační vodítko*“, k jí zaujatému výkladu založenému na citovaném ustanovení zákona o TPV. Námitka stěžovatele, že argumentace žalované vychází jen z Modré příručky, respektive ohledně povahy tohoto dokumentu, proto není důvodná.

pokračování

[24] V kontextu uvedeného shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou též stížností námitku, dle které měl krajský soud pominout právě zmíněnou definici termínu „*uvedení na trh*“ obsaženou v § 2 písm. b) zákona o TPV, neboť z ní naopak shodně se žalovanou vyšel. Tvrdí-li přitom stěžovatel, že se krajský soud „*zaměřil obecně na termín ‚výrobek‘ dle ust. § 2 písm. a) [zákona o TPV] a tímto se pokusil odůvodnit své rozhodnutí*“, respektive namítá-li, že není sporné, že předmětná koloběžka výrobkem je, pak se jeho argumentace zcela míjí s textem odůvodnění napadeného rozsudku. Z něj je totiž bez dalšího zřejmé, že krajský soud se pojmem „*výrobku*“ zaobíral právě pro účely vyložení termínu „*uvedení na trh*“, respektive z důvodu určení okamžiku, kdy byl správními orgány posuzovaný výrobek na trh uveden. Právě prostřednictvím výkladu tohoto pojmu, tj. určení, že je jím myšlen *konkrétní kus zboží*, totiž krajský soud dospěl k závěru, že podle faktury č. FV1500542 uvedl žalobce na trh konkrétní výrobek dne 15. 1. 2015, a to bez ohledu na to, že dříve v roce 2009, respektive 2010 na trh uvedl výrobky stejného *typu*. Krajský soud přitom na základě vymezení pojmu „*výrobek*“ vyložil též druhý ze stěžovatelem zmiňovaných pojmů, když konstatoval, že „*dodáním výrobku*“ je nutné rozumět další dispozice s konkrétním výrobkem, který *byl již výrobcem nebo dovozcem na trh uveden*, v rámci dodavatelského řetězce, přičemž však tyto následné dispozice již posouzení technických požadavků výrobků nepodléhají. Není tedy pravdou, jak namítá stěžovatel, že by se krajský soud nezabýval odlišením tohoto pojmu od termínu „*uvedení na trh*“. Rovněž argumentaci stěžovatele, vůči výkladu zastávanému krajským soudem, ve smyslu odkazu na poslední větu § 2 písm. b) zákona o TPV nelze považovat za přílehlavou, neboť tato na projednávanou věc nedopadá.

[25] Jestliže stěžovatel dále na podporu své interpretace pojmu „*uvedení výrobku na trh*“ odkazuje na vybraná ustanovení příslušných právních předpisů, potom k tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že výklad poskytnutý stěžovatelem není nijak v rozporu se závěry přijatými tímto i napadeným rozhodnutím. Pokud čl. 2 odst. 2 nařízení ES č. 765/2008 hovoří o uvedení na trh jako o „*prvním dodání výrobku na trh Společenství*“ a dále v odst. 1 téhož ustanovení o dodání na trh jako o „*dodání výrobku k distribuci, spotřebě nebo použití na trhu Společenství v rámci obchodní činnosti, ať už za úplatu nebo bezplatně*“, lze z něj dospět ke stejnému závěru jako v projednávané věci. Půjde o první faktické dodání výrobku na trh - tedy v intencích citovaných rozhodnutí zdejšího soudu - z fáze výroby či dovozu do distribuce. Totožný závěr lze potom učinit rovněž ve vztahu k dalším z unijních předpisů uváděných stěžovatelem, protože směrnice 2009/48/ES v čl. 3 odst. 1 a 2, respektive rozhodnutí č. 768/2008/ES v příloze I, kapitole R1, čl. R1, bodech 1. a 2. vymezují předmětné pojmy zcela ve shodě s citovaným nařízením.

[26] Závěry přijaté Nejvyšším správním soudem potom nejsou v rozporu ani s ustanoveními čl. 8 směrnice č. 2001/95/ES, dle kterého je na místě zvolit konkrétní postup pro případ, že výrobek ještě na trh uveden nebyl, případně již byl uveden na trh výrobek nebezpečný. Citovaná směrnice umožňuje státům, aby pro ten či onen případ stanovily postup, jenž má naplnit hlavní cíl směrnice – zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele (viz odstavec 4 její preambule). Podle odstavce 8 preambule se má bezpečnost výrobků „*posuzovat s ohledem na všechna příslušná hlediska, zejména na kategorie spotřebitelů, kteří mohou být obzvláště citliví na rizika představovaná danými výrobky, zejména děti a starší osoby*“ (důraz přidán). Odkazoval-li stěžovatel ve své kasační stížnosti rovněž na zákon o ochraně spotřebitele, je vhodné poukázat na skutečnost, že zákon sám uvádí v návěti § 2,

že tam uvedené pojmy jsou definovány pro účely předmětného zákona. Jinými slovy, jedná se o autonomní definici pojmů, která nevylučuje, že v rámci jiného právního předpisu, tím spíše potom v rámci předpisu EU, může být podána i definice jiná, jakkoli by jistě bylo vhodné, aby jeden a týž výraz měl vždy i stejný význam.

[27] Další dílčí argument, kterým stěžovatel brojí vůči interpretaci pojmu „*uvedení na trh*“ ze strany správních orgánů a krajského soudu, představuje skutečnost, že rovněž správní orgán I. stupně ve svém původním rozhodnutí ze dne 22. 3. 2016, č. j. ČOI 34936/16/3000/P/Mach, dospěl k závěru, že posuzovaný výrobek byl uveden na trh již 9. 4. 2009. Jak nicméně připustil sám stěžovatel, předmětné rozhodnutí bylo následně žalovanou zrušeno rozhodnutím ze dne 30. 6. 2016, č. j. ČOI 47941/16/O100/3000/15/16/HI/Št, a to mj. právě pro nesprávnost předmětného závěru. Okolnost, že správní orgán I. stupně původně dospěl k (nesprávnému) závěru odpovídajícímu názoru stěžovatele, proto není způsobilá zpochybnit zákonnost následně vydaných správních rozhodnutí, které byly předmětem řízení před krajským soudem.

[28] Shodně neobstojí ani stěžovatelova argumentace horní hranicí pokuty ve výši 50 mil. Kč, respektive účelem takto vymezené sankce, kterou bylo možné dle aplikovaného § 19a odst. 7 písm. a) zákona o TPV (pozn. stěžovatel nesprávně uvádí § 19a odst. 3 téhož zákona) za jím spáchané delikty uložit. Toto tvrzení totiž stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl, a jedná se tedy ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. o nepřípustnou námitku. I v případě její přípustnosti by však šlo o argument nepřiléhavý. Je tomu tak jednak proto, že určení rozsahu sankce, jež může být za ten který ze správních deliktů uložena, je zásadně věcí správnětrestní politiky státu, přičemž není úlohou správních soudů tuto hodnotit. Současně je potom zřejmé, že konkrétní výše pokuty je obecně závislá na míře naplnění celé řady zákonem stanovených kritérií, k nimž jsou správní orgány povinny přihlížet – primárně způsob spáchání deliktu, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán. Oproti případu stěžovatele, který na trh uvedl „*toliko*“ 2 ks závadného výrobku, za což mu byla uložena pokuta při samé spodní hranici zákonné sazby, míří postihy ukládané naopak v její horní polovině nepochybně na podstatně závažnější správní delikty, a to ať již z hlediska jejich rozsahu (např. uvedením řádově vyššího počtu kusů výrobku na trh), způsobu jejich spáchání, či nastalých následků (mj. faktické porušení zdraví spotřebitelů, zde dětí). Odkazuje-li dále stěžovatel na jiné možnosti postupu správních orgánů než je uložení pokuty, jako je např. zákaz expedice či distribuce daných výrobků, je vhodné připomenout, že oproti uvedeným nástrojům v sobě pokuta vedle funkce preventivní zahrnuje též složku represivní. Tyto nástroje tak nelze bez dalšího stavět na totožnou úroveň.

[29] S ohledem na vše shora uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že žalovaná, respektive krajský soud při výkladu pojmu „*uvedení na trh*“ nepochybily, přičemž na jeho základě dospěly v souladu s obsahem spisového materiálu ke správnému závěru, že posuzované 2 kusy koloběžky STS byly uvedeny na trh dne 15. 1. 2015 (viz faktura č. FV1500542). Právě tento den tedy představuje datum spáchání deliktu, přičemž skutečnost, že stěžovatel dříve v roce 2009, respektive 2010 uvedl na trh výrobky stejného typu je pro nyní vedené řízení irelevantní. Z perspektivy uvedeného data je potom nutné posuzovat další kasační námitky stěžovatele.

pokračování

[30] Předně je třeba krajskému soudu, byť s jistou korekcí, přisvědčit v tom, že nedošlo k zániku odpovědnosti stěžovatele za delikt. Uvedené platí jak z hlediska § 19b odst. 3 zákona o TPV, tak § 8 odst. 3 zákona o obecné bezpečnosti výrobků, neboť řízení o deliktu bylo zahájeno, respektive pokuta byla uložena před uplynutím lhůt dle citovaných ustanovení. Celkový závěr napadeného rozsudku je proto v tomto bodě věcně správný, je však třeba krajský soud opravit v tom, že zákon o obecné bezpečnosti výrobků, respektive jeho § 8 odst. 3, nebyl v době spáchání deliktu účinný. Jak nicméně zdejší soud uvádí, ani na základě tohoto ustanovení k zániku odpovědnosti stěžovatele za delikt nedošlo. Závěr krajského soudu proto věcně obстоjí. Ustanovení § 20 starého přestupkového zákona potom na stěžovatele, jako na právnickou osobu, nedopadal.

[31] V této souvislosti krajský soud neopomněl zmínit, že dne 1. 7. 2017 nabyl účinnosti nový přestupkový zákon, přičemž správně podotkl, že tento na posouzení zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt nic nemění. Podle jeho § 112 odst. 2, v tehdy účinném znění, platí, že „[u]stanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“. Správnost tohoto závěru není nijak dotčena ani nálezem Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, neboť jím došlo pouze ke zrušení první věty citovaného ustanovení. Námitky stěžovatele ohledně zániku jeho odpovědnosti za správní delikt jsou proto nedůvodné.

[32] Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž namítal neaplikovatelnost § 19a zákona o TPV, respektive nařízení vlády č. 86/2011 Sb., s tím, že nebyly v době jím tvrzeného uvedení výrobku na trh, tj. v roce 2009, respektive 2010 platné. Jak však Nejvyšší správní soud konstatoval výše, žalovaná i krajský soud správně určily za datum uvedení (konkrétních posuzovaných kusů) výrobku na trh den 15. 1. 2015, kdy citované zákonné ustanovení i nařízení vlády platné a účinné byly. Z uvedeného vyplývá, že nedošlo k jejich aplikaci se zpětnou účinností. Aprobovat lze též závěr krajského soudu, dle něhož na případ stěžovatele nedopadá § 25 odst. 1 citovaného nařízení, upravující problematiku přechodného období ve vztahu k požadavkům dříve platného nařízení č. 19/2003 Sb., neboť se týká možnosti dalšího *dodávání* (konkrétních kusů) hraček, které byly *uvedeny* na trh přede dnem účinnosti nařízení č. 86/2011 Sb., tj. do 20. 7. 2011, což nyní posuzované kusy výrobku nesplňují.

[33] Další kasační námitku stěžovatele představuje jeho odkaz na odborné posouzení výrobků společností Bureau Veritas, tedy na technickou zprávu ze dne 26. 10. 2010. Tou se žalovaná, stejně jako krajský soud neměly dle jeho názoru zabývat z důvodu zaujetí nesprávné interpretace pojmu „*uvedení na trh*“. Je to však naopak stěžovatel, kdo založil svou námitku na chybném výkladu zmíněného pojmu a z něj vyplývajícím nesprávném určení data uvedení posuzovaných kusů výrobku na trh. Jak poznamenala již žalovaná v napadeném rozhodnutí, platí, že v době od testování výrobků společností Bureau Veritas do okamžiku správně určeného data uvedení posuzovaných výrobků na trh v roce 2015, došlo ke změně technické normy (nově EN 71-1:2011+A3:2014). Současně vstoupilo

v účinnost též nové nařízení vlády č. 86/2011 Sb. Z uvedeného vyplývá, že zmíněná nová technická norma nebyla uplatňována zpětně, přičemž závěr o jejím nedodržení správní orgány opřely o protokol (laboratoře LNE) o zkoušce ze dne 13. 5. 2015. Krajský soud tedy správně aproboval správními orgány určený okamžik uvedení výrobku na trh a od něj se odvíjející právní úpravu, jejímž požadavkům měly dané kusy koloběžky STS vyhovět. Za tohoto stavu považuje Nejvyšší správní soud za dostatečně zřejmé, že daným postupem krajský soud současně podpořil, jakkoli toliko implicitně, též závěr správních orgánů o neuplatnitelnosti stěžovatelem předkládané technické zprávy ze dne 26. 10. 2010. Rovněž okruh kasačních námitek, kterými stěžovatel směřoval na nenaplnění skutkových podstat jemu vytýkaných správních deliktů z důvodu prokázání souladnosti výrobku s požadavky technických, respektive právních předpisů, prostřednictvím předložení předmětného technického posouzení z roku 2010, proto považuje zdejší soud za nedůvodný.

[34] Nejvyšší správní soud závěrem pro úplnost podotýká, že důvodnou neshledává ani dílčí kasační námitku, dle níž krajský soud nereagoval na argumentaci, kterou stěžovatel uplatnil ve své replice k vyjádření žalované vůči jeho žalobě. Z obsahu dané repliky se totiž podává, že v ní stěžovatel toliko opětovně zopakoval svou dosavadní argumentaci ohledně výkladu pojmu „*uvedení výrobku na trh*“, nezávažnosti Modré příručky, určení technické normy, dle které mají být výrobky posuzovány, a zániku jeho odpovědnosti za správní delikt. Ani v tomto bodě tedy krajský soud nepochybil.

[35] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek je zákonný, kasační stížnost proti němu podanou proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[36] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou, v jejím případě nebylo prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady, které by překročily rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. března 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu